

සභාධිපත්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය

1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 1.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2011 දෙසැම්බර් 31 දිනට සභාධිපත්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරියේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ ඒදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති වලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.2.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

ගිණුම් ප්‍රමිතය

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 09

අනුකූල නොවීම

ප්‍රමිතයට අනුව සියළුම මුදල් ප්‍රවාහ ගලාඒම් සහ ගලායෑම් සටහන් කළ යුතු වුවද, භාණ්ඩාගාරයෙන් ප්‍රදාන ලෙස ලැබූ රු මිලියන 42 ක මුදල මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයට ගෙන නොතිබුණි.

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 16

සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට පාරිතෝෂික ගෙවීම සඳහා රු 18,102,966 ක වෙන්කිරීමක් කර තිබූ නමුත් ප්‍රමිතයට අනුව බැරකම ආවරණය වන ලෙස ආයෝජනය කර නොතිබූ අතර රු 1,297,780 ආයෝජනයක් පමණක් ගොඩනගා තිබුණි.

1.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු නිරීක්ෂණය විය.

අ) තොග ලෙජරය හා ප්‍රධාන ලෙජරයේ තොග ගිණුම අතර රු 54,195 ක තොග ශේෂය හඳුනාගැනීමකින් තොරව තොග ගැලපුම් ගිණුම මගින් ලාභාලාභ ගිණුමට හරකර තිබුණි.

ආ) පළාත් සභා අරමුදල් යටතේ නිම කරන ලද ඉදිකිරීම් වැඩ වෙනුවෙන් ලැබුණු සහ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට නොගෙවන ලද රු 190,433 ක් වන වැට් බදු වටිනාකම සේවා ගාස්තු ආදායමක් ලෙස ගිණුම් ගතකර තිබුණි.

ඇ) ගිණුම්කරණ සටහන් අංක 7 ට අනුව බොල්ණය හා අඩමාන ණය වෙන් කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය සමාලෝචිත වසර තුළදී වෙනස් කර තිබූ අතර වසර 1 - 4 දක්වා කාල පරිච්ඡේදයට අයත් රු 7,253,690 ක ණයගැතියන් සඳහා ප්‍රමාණවත් බොල් ණය හා අඩමාන ණය වෙන් කිරීම් කර නොතිබිණි.

1.2.3 ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම

අධිකාරියේ ශුද්ධ වත්කම් සමාලෝචිත වර්ෂයේ හා පසුගිය වර්ෂ 02 ක පිළිවෙලින් රු 31,794,284 , 12, 841,863 සහ 12,869,156 ක් වශයෙන් සෘණ අගයක් ගන්නා අතර පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව ශුද්ධ වත්කම් 147% කින් පිරිහීම හා ජංගම අනුපාතය පිළිවෙලින් 1:2.07, 1:1.9, 1:2.8 ක් වන බැවින් භාණ්ඩාගාරයේ මූල්‍ය සහායක් නොමැතිව ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම ප්‍රශ්න කාරීවේ. 2009 වර්ෂයේදී භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන ලබා ගනිමින් සේවකයින් 125 දෙනෙකු ස්වේච්ඡාවෙන් විශ්‍රාම ගැන්වීමට කටයුතු කිරීමත් සමග මෙම තත්වයේ වෙනසක් සිදුවී ඇති බවත් 2012 වසරේ වැටුප් සඳහා භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන ලැබෙන තත්වයක් තුළ මෙහි වෙනසක් අපේක්ෂා කළ හැකි බවත් අධිකාරියේ සාමාන්‍යාධිකාරීවරයා විසින් මා වෙත දන්වා ඇත.

1.2.4 පැහැදිලි නොකළ වෙනස්කම්

පහත සඳහන් ගිණුම් ශේෂයන් බාහිර පාර්ශවයන්ගේ සනාථ කිරීම් සමග නොසැසඳම නිසා විගණනයේදී පිළිගැනීමට නොහැකි විය.

<u>ගිණුම් විෂය</u>	<u>2011 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගිණුම් අනුව ශේෂය රු</u>	<u>බාහිර සාක්ෂි අනුව ශේෂය රු</u>	<u>සාක්ෂිය</u>	<u>අධිකාරියේ ගිණුම් වලට බලපෑම</u>
සේවාදායක ණයගැතියන් නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය	-	1,910,914	ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය අවසන් ගිණුම් 2011 (කෙටුම්පත)	ණයගැතියන් රු 1,910,914 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබීම
සේවාදායකයන්ගේ අත්තිකාරම් නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය	1,229,974	8,863	ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය අවසන් ගිණුම් 2011 (කෙටුම්පත)	ණයහිමියන් රු 1,221,111 ක් වැඩියෙන් දක්වා තිබීම

1.2.5 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) වසර 05 කට වැඩි කලක සිට ඉදිරියට ගෙන එන ලද සේවා දායක ණයගැනීයන් 05 දෙනෙකුගෙන් ලැබිය යුතු ශේෂ වල එකතුව රු 3,643,158 ක් වූ අතර එම ණය අයකර ගැනීමට අධිකාරිය විසින් එලදායී ක්‍රියා මාර්ග ගෙන නොතිබුණි.
- (ආ) වසර 05 කට වැඩි කලක සිට ඉදිරියට ගෙනෙන ලද සේවා දායකයන්ගෙන් ලබා ගත් අන්තකාරම් රු 104,453 ක් හා ඉදිකිරීම් ,ඉංජිනේරු සේවා, නිවාස හා පොදු පහසුකම් අමාත්‍යාංශය වෙත ගෙවිය යුතු රු 9,350,215 ක් , විවිධ අත්තිකාරම් රු 223,014 ක් සහ භාණ්ඩ හා සේවා බදු රු 15,733,971 නිරවුල් කිරීමට අධිකාරිය පියවර ගෙන නොතිබුණි.

1.2.6 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

එකතුව රු 41,497,720 ක් වටිනාකමැති ගිණුම් ශේෂ 04 ක් , ශේෂ සනාථ කිරීම් නොමැති වීම හේතුවෙන් විගණනයේදී සතුටුදායක ලෙස සත්‍යාපනය කල නොහැකි විය.

1.2.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණ වලට අනුකූල නොවීම.

පහත සඳහන් අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ

තීරණ වලට යොමුව

අනුකූල නොවීම

(අ) 1973 අංක 10 දරන පොදු පහසුකම් මණ්ඩල නීතිය සහ 2003 අංක 24 දරන පොදු පහසුකම් මණ්ඩල (සංශෝධන) පනත - 5 වගන්තියේ (ඉ) ඡේදය

සහාධිපතා දේපළේ හෝ අර්ධ සහාධිපතා දේපළේ කළමනාකරණ සංස්ථාව නිසි ආකාරයෙන් ක්‍රියා කරන බවට වග බලා ගැනීම සහ ඒ කළමනාකරණ සංස්ථාවේ කටයුතු කළමනාකරණය කිරීම සහ පාලනය කිරීම කලයුතු වුවද, 2005 වර්ෂයේ සිට 2012 ජුනි 30 දින දක්වා සහාධිපතා සහතික නිකුත් කරන ලද ප්‍රමාණය 555 ක් වූ අතර ලියාපදිංචි කරන ලද කළමනාකරණ සංස්ථා ගණන 204 ක් පමණක් විය.

- 5 වගන්තියේ (උ) ඡේදය සහාධිපතා දේපලේ පොදු පහසුකම් නඩත්තු කිරීම සඳහා පළාත් පාලන ආයතන වෙත පැවරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ආ) 2006 අංක 10 දරන බදු පනත සමාලෝචිත වසරේ මුල් කාර්තුව තුළ රු 26,921 ක උපයන විට 114 වගන්තිය බදු නිලධාරීන්ගෙන් අයකරනු වෙනුවට අධිකාරිය විසින් ගෙවා තිබුණි.

1.2.8 මතභේදයට තුඩුදෙන ගණදෙනු

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) නඩත්තු කාර්යයන් ඉටු කිරීම සඳහා කළමනාකරණ සංස්ථා අරමුදල් ලෙස ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරියෙන් රු 6,751,832 ක මුදල 2010 ජනවාරි 08 දින ලැබුණද, 2011 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් කළමනාකරණ සංස්ථා පිහිටුවීමට කටයුතු කර නොතිබුණු අතර විධිමත් අනුමැතියකින්ද තොරව ස්ථාවර තැන්පත් ගිණුමක තැන්පත් කර තිබුණු අතර සමාලෝචිත වසර අවසානයට එහි ශේෂය රු 7,079,043 ක් විය.

(ආ) 2011 පෙබරවාරි 19 දින අංක 253-5725 දරන කැබ් රථයේ සිදුවූ අනතුරක් වෙනුවෙන් අධිකාරිය විසින් රු 142,475 ක් දරා අළුත්වැඩියා කර තිබුණු අතර එ වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ සංස්ථාවෙන් රු 95,450 ක් පමණක් ප්‍රතිපූර්ණය කිරීම මත සිදුවූ රු 47,025 ක අලාභයට අදාළ වගකිව යුතු නිලධාරීන් නිශ්චය කර ගැනීම සඳහා විමර්ශන කර නොතිබුණි.

2 මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු අනුව 2011 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා අධිකාරියේ උපතතාව රු 18,952,421 ක් වූ අතර ඊට ප්‍රතිරූපී ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු 27,293 ක් විය. ඉකුත් වර්ෂය සමග සැසඳීමේදී ශුද්ධ අතිරික්තය රු 18,979,714 කින් පිරිහී තිබුණි.

2.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

ඉදිරිපත් කරන ලද ගිණුම් අනුව අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵල සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට හා පෙර වර්ෂය සමග සසඳා පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- i) පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව සේවා අයකිරීම් ආදායම 727% කින් වැඩිවී තිබූ අතර ව්‍යාපෘති 03 ක් නිම කිරීම සඳහා සමාලෝචිත වසර තුළ රු මිලියන 42 ක මුදලක් මහාභාණ්ඩාගාරයෙන් ලැබී තිබුණු අතර එම ව්‍යාපෘති ඉටු කිරීම වෙනුවෙන් ලද සේවා ආදායම මෙයට හේතුවී තිබුණි.
- ii) අධිකාරියේ ප්‍රධාන ආදායම් ප්‍රභවය වන සභාධිපත්‍ය සහතික නිකුත් කිරීම් ආදායම පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව 40%කින් අඩුවී තිබුණි.
- iii) ජනසේවන ව්‍යාපෘතිය හා කළමනාකරණ සංස්ථා පිහිටුවීමේ වියදම් දැරීම හේතුවෙන් පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව ව්‍යාපෘති වියදම 337% කින් වැඩිවී තිබුණි.

2.3 කාරක ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණය

සමාලෝචිත වසර තුළ පිළිවෙලින් ජංගම අනුපාතය හා ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතය 1:2.07 ක් හා 1:2.09 ක් වූ අතර පසුගිය වර්ෂයේ එම අනුපාත පිළිවෙලින් 1:1.90 ක් හා 1:1.93 ක් වූ බැවින් අධිකාරිය කාරක ප්‍රාග්ධන ගැටළු වලට මුහුණ පා තිබුණි.

3 මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කාර්ය සාධනය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ අධිකාරියේ කාර්ය සාධනය, ඉලක්ක සමග සසඳා පහත දැක්වේ.

<u>විෂය</u>	<u>ඉලක්ක ගත</u>	<u>කාර්ය සාධනය</u>	<u>ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව ප්‍රගතිය ප්‍රතිශතය</u>
- කළමනාකරණ සංස්ථා පිහිටුවීම ලියාපදිංචිය හා අළුත් කිරීම	240	184	77
- සභාධිපත්‍ය නයාමක සමනකරණ හා මෙහෙයුම් කටයුතු	160	25	16
- සභාධිපත්‍ය සහතික නිකුත් කිරීම	80	72	90

සභාධිපත්‍ය නියාමන සමනකරණ හා මෙහෙයුම් කටයුතු වල ප්‍රගතිය ඉලක්ක ගත ප්‍රමාණයෙන් 16% ක පමණ පහල අගයක් ගෙන තිබුණි.

3.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

අධිකාරිය විසින් සිය අරමුණු වලට පරිබාහිරව ගම්පහ හා මීගමුව රෝහල් වල ජල හා මල පවාහන පද්ධති ක්‍රියා කරවීමේ කටයුතු ඉටුකිරීමට අදාලව 2011 වසර සඳහා ගිවිසුමකට එළඹ නොතිබුණි. සමාලෝචිත වසර තුළ පිළිවෙලින් රු 1,971,028 ක් හා 1,618,465 ක බිල්පත් ඉදිරිපත් කර තිබුණු අතර රු 1,449,653 ක් ගම්පහ රෝහලින් හා රු 802,749 ක් මීගමුව රෝහලින් ලැබිය යුතුව තිබුණි.

3.3 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 132 ක් වූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේ තථ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය 110 ක් විය. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී නිලධාරීන් 24 දෙනෙකු බඳවා ගෙන තිබුණු නමුත් ඉහළ කළමනාකරණ නිලධාරීන්ගේ පුරප්පාඩු නොපිරවීම ආයතනයේ කාර්ය සාධනයට සෘජුවම බලපා තිබුණි.

3.4 වාහන උපයෝජනය

අධිකාරිය සතුව වාහන 09 ක් පවතින අතර එම වාහන සඳහා සමාලෝචිත වසර තුළ රු 1,694,432 ක් ඉන්ධන වියදම සඳහාද රු 3,437,841 ක් අළුත්වැඩියා හා නඩත්තු වියදම් සඳහාද වැයකර තිබුණි. එබැවින් සමාලෝචිත වසර තුළ වාහන අළුත්වැඩියා සහ නඩත්තු වියදම් ඉහළ අගයක් ගෙන තිබීම නිසා කිලෝමීටරයකට සාමාන්‍ය ධාවන වියදම රු 27 න් 34 න් අතර පරාසයක පැවතුණි.

4 ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 සංයුක්ත සැලැස්ම

2003 ජුනි 02 දිනැති පීඊඩී /12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව අධිකාරියේ සංයුක්ත සැලැස්ම පිළියෙල කිරීමේදී අනුගමනය කළ යුතු පහත සඳහන් නිර්ණායක සැලකිල්ලට භාජනය කර නොතිබුණි.

- පසුගිය වර්ෂ 03 ක මෙහෙයුම් කටයුතු
- වාර්ෂිකව ඉටුකර ගත යුතු කාර්යන්ගේ ප්‍රමාණය

4.2 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ඉලක්ක හා ඒවා ලගාකර ගැනීමේ අතර සැලකිය යුතු විචලනයන් නිරීක්ෂණය විය. ඉලක්කයන් ඉටුකර ගැනීමේ තත්ත්වයන් කාලිනව සමාලෝචනය කර දුර්වලතාවයන් හඳුනා ගෙන ඊට නිසි පිළියම් යෙදීමට ඇති හැකියාව කෙරෙහි කළමනාකරණය නිසි අවධානය යොමුකර නොතිබුණි. මෙම තත්ත්වය ආයතනයේ දුර්වල මූල්‍ය තත්ත්වයට මෙන්ම අඛණ්ඩ පැවැත්ම කෙරෙහිද සෘජුවම බලපා තිබුණි.

4.3 කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ සංයුතිය

2003 අංක 24 දරණ පොදු පහසුකම් මණ්ඩල පනත අනුව කළමනාකරණ මණ්ඩලය නිල බලයෙන් පත්වන සාමාජිකයින් 09 දෙනෙකුගෙන් හා අමාත්‍යවරයා විසින් පත්කරනු ලබන තැනැත්තන් 06 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වියයුතු නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ සාමාජිකත්වය නිලබලයෙන් නිලධාරීන් 08 දෙනෙකුට හා අමාත්‍ය මණ්ඩලය පත් කරන නිලධාරීන් දෙදෙනෙකුට පමණක් සීමාවී තිබුණි.

5 පද්ධති හා පාලන

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු පිළිබඳව වරින් වර අධිකාරියේ සභාපතිවරයා දැනුවත් කරන ලදී. පහත පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතු වේ.

- 1) වාහන පාලනය
- 2) සභාධිපතා සහතික නිකුත් කිරීම

